

19 במרץ, 2009

לכבוד

ראש הממשלה, מר אהוד אולמרט
שר המשפטים, פרופ' דניאל פרידמן
שר הביטחון, מר אהוד ברק
היועץ המשפטי לממשלה, מר מני מזוז

באמצעות הפקס

דחוף!

הנדון: הפחתת מעבר הסחורות לעזה כאמצעי לחץ פוליטי הינה ענישה קולקטיבית האסורה על פי החוק

1. הרינו פונים אליכם בשם ארגוני זכויות האדם: גישה, בצלם, האגודה לזכויות האזרח בישראל, הוועד הציבורי נגד עינויים בישראל, המוקד להגנת הפרט, יש דין: ארגון מתנדבים לזכויות אדם, עדאלה: המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל, רבנים למען זכויות האדם ורופאים לזכויות אדם. אנו פונים אליכם **בדרישה להימנע מלנקוט צעדי ענישה נגד האוכלוסייה הפלסטינית ברצועת עזה לצורך הפעלת לחץ פוליטי על ארגון החמאס, וזאת באמצעות הטלת הגבלות על מעבר סחורות.** מפרסומים בכלי התקשורת למדנו כי הוועדה, שהוקמה על-פי החלטת הממשלה על-מנת לדון בהרעת תנאי כליאתם של אסירים פלסטינים, שוקלת הפעלת סנקציות נוספות כנגד הפלסטינים תושבי רצועת עזה, וביניהן הפחתה נוספת של כמות הסחורות הנכנסות לרצועת עזה דרך מעברי הגבול עד למינימום הנדרש למניעת משבר הומניטארי.
2. מטרתם היחידה והמוצהרת של צעדים אלו היא הפעלת לחץ על ארגון החמאס על-מנת לקדם את שחרורו של החייל גלעד שליט. השבתו של שליט לביתו ולחיק משפחתו הינה מטרה נעלה, אולם הפעלת השליטה על המעברים והידוק החנק על רצועת עזה ככלי מיקוח פוליטי הינה אסורה בתכלית האיסור לפי המשפט הבינלאומי. מומם של הדברים עולה מתוכם, אך ככל שנדרשת גושפנקא חוקית, נזכירכם כי האיסור על ענישה קולקטיבית הינו עקרון יסוד במשפט הבינלאומי ההומניטארי ובמשפט הישראלי. עקרון זה הינו חלק מהמשפט הבינלאומי המנהגי המחייב את כל מדינות העולם, ובהן ישראל.
3. יתר על כן, כפי שידוע לכם היטב, רצועת עזה נמצאת כעת במצב הומניטארי קשה ממילא. הסגר שישראל מפעילה על עזה מאז חודש יוני 2007 הביא לפגיעה קשה ביכולתם של תושבי הרצועה לקיים חיי כלכלה ומסחר. המלחמה שפרצה ביום 27.12.2008 הביאה לקטל ולהרס עצום ממדים והותירה אחריה חורבות, שמדיניות הסגר מאז תום המבצע אינה מאפשרת לשקם.
4. גם נוכח הקריסה ההומניטארית ברצועת עזה כתוצאה מהמלחמה, ישראל הוסיפה להגביל את כניסת הסחורות לרצועה. על-ידי מניעת כניסתם של חלקי חילוף, מלט וציוד חיוני אחר, פגעה ישראל באפשרות השיקום של מערכות המים, הביוב והחשמל; מנעה את תפקודה ההולם של מערכת החינוך; וגרמה לעלייה תלולה במחירים של מוצרים בסיסיים, באופן שאינו מאפשר לתושבי עזה לרוכשם. צמצום נוסף בסחורות המועברות לרצועת עזה יביא ללא ספק לפגיעה אנושה בילדים, נשים וגברים חפים מפשע שעודם מתאבלים על מותיהם ונאבקים על-מנת לשרוד ולהתקיים.

5. מעל לצורך נזכיר, כי לישראל חובה לאפשר כניסתן של סחורות לרצועת עזה, על מנת לתת מענה הולם לצרכיה של האוכלוסייה האזרחית. חובה זו מעוגנת במשפט ההומניטארי הבינלאומי, בדיני זכויות אדם הבינלאומיים וכן במשפט הישראלי. נזכירכם, כי בית המשפט העליון כבר פסק שחובתה של ישראל לאפשר מעבר סחורות לרצועת עזה נגזרת "ממידת שליטתה של מדינת ישראל במעברי הגבול שבניה לבין רצועת עזה"; וכן מהמצב שנוצר בין מדינת ישראל לבין שטח רצועת עזה לאחר שנות השלטון הצבאי הישראלי באזור, אשר בעקבותיו נוצרה לעת הזו תלות כמעט מוחלטת של רצועת עזה... " (בג"ץ 9132/07 אלבסיוני נ' ראש הממשלה, (טרם פורסם, ניתן ביום 30.1.2008), סעיף 12).
6. ניסיון העבר מראה, כי ניצול השליטה במעברים ובערוצי המחייה של רצועת עזה לצורך הפעלת לחצים פוליטיים מוביל בראש ובראשונה לפגיעה באוכלוסייה האזרחית וכבר העמיד אותה על סף אסון הומניטארי שממדיו זעזעו את העולם כולו.
7. לאור כל זאת, אנו פונים אליכם על-מנת שתשקלו בשנית את צעדיכם ותימנעו מפעולות עונשיות נוספות, האסורות על-פי דין והמטלטלות את אמות המוסר. אנו דורשים כי תנהגו בשקילות ותעמדו על עקרונות החוק.

בתודה מראש,

תמר פלדמן, עו"ד